

“Liturgy is not a toy of popes; it is the heritage of the Church” — Very strong statement on *Traditionis Custodes* by Bp. Rob Mutsaerts (Den Bosch, Netherlands)

Rob Mutsaerts, Auxiliary Bishop of 's-Hertogenbosch, Netherlands, published this strong statement on his blog. The pope has asked frequently for parrhesia, and now he's getting a good dose of it from around the world. Translation prepared for Rorate Caeli.—PAK

An Evil Edict from Pope Francis

Bp. Rob Mutsaerts
Auxiliary Bishop of 's-Hertogenbosch

Pope Francis promotes synodality: everyone should be able to talk, everyone should be heard. This was hardly the case with his recently published motu proprio *Traditionis Custodes*, an *ukase* [imperial edict] that must put an immediate termination on the traditional Latin Mass. In so doing, Francis puts a big bold line through *Summorum Pontificum*, Pope Benedict's motu proprio that gave ample scope to the old Mass.

The fact that Francis here uses the word of power without any consultation indicates that he is losing authority. This was already evident earlier when the German Bishops' Conference took no notice of the Pope's advice regarding the synodality process. The same occurred in the United States when Pope Francis called on the Bishops' Conference not to prepare a document on worthy Communion. The pope must have thought that it would be better [in this case] not to give advice any more, but rather a writ of execution, now that we're talking about the traditional Mass!

The language used looks very much like a declaration of war. Every pope since Paul VI has always left openings for the old Mass. If any changes were made [in that opening], they were minor revisions—see, for example, the indulgences of 1984 and 1989. John Paul II firmly believed that bishops should be *generous* in allowing the Tridentine Mass. Benedict opened the door wide with *Summorum Pontificum*: “What was sacred then is sacred now.” Francis slams the door hard through *Traditionis Custodes*. It feels like a betrayal and is a slap in the face to his predecessors.

By the way, the Church has never abolished liturgies. Not even Trent [did so]. Francis breaks completely with this tradition. The motu proprio contains, briefly and powerfully, some propositions and commands. Things are explained in more detail by means of an accompanying longer statement. This statement contains quite a few factual errors. One of them is the claim that what Paul VI did after Vatican II is the same as what Pius V did after Trent. This is completely far from the truth.

Remember that before that time [of Trent] there were various transcribed manuscripts in circulation and local liturgies had sprung up here and there. The situation was a mess.

Trent wanted to restore the liturgies, remove inaccuracies, and check for orthodoxy. Trent was not concerned with rewriting the liturgy, nor with new additions, new Eucharistic prayers, a new lectionary, or a new calendar. It was all about ensuring uninterrupted organic continuity. The missal of 1570 harks back to the missal of 1474 and so on back to the fourth century. There was continuity from the fourth century onwards. After the fifteenth century, there are four more centuries of continuity. From time to time, there were at most a few minor changes—an addition of a feast, commemoration, or rubric.

In the conciliar document *Sacrosanctum Concilium*, Vatican II asked for liturgical reforms. All things considered, this was a conservative document. Latin was maintained, Gregorian chants retained their legitimate place in the liturgy. However, the developments that followed Vatican II are far removed from the council documents. The infamous “spirit of the council” is nowhere to be found in the council texts themselves. Only 17% of the orations of the old missal of Trent can be found in the new missal of Paul VI. You can hardly speak of continuity, of an organic development. Benedict recognized this, and for that reason gave ample space to the Old Mass. He even said that no one needed his permission (“what was sacred then is still sacred now”).

Pope Francis is now pretending that his motu proprio belongs to the organic development of the Church, which utterly contradicts the reality. By making the Latin Mass practically impossible, he finally breaks with the age-old liturgical tradition of the Roman Catholic Church. Liturgy is not a toy of popes; it is the heritage of the Church. The Old Mass is not about nostalgia or taste. The pope should be the guardian of Tradition; the pope is a gardener, not a manufacturer. Canon law is not merely a matter of positive law; there is also such a thing as natural law and

divine law, and, moreover, there is such a thing as Tradition that cannot simply be brushed aside.

What Pope Francis is doing here has nothing to do with evangelization and even less to do with mercy. It is more like ideology.

Go to any parish where the Old Mass is celebrated. What do you find there? People who just want to be Catholic. These are generally not people who engage in theological disputes, nor are they against Vatican II (though they *are* against the way it was implemented). They love the Latin Mass for its sacredness, its transcendence, the salvation of souls that is central to it, the dignity of the liturgy. You encounter large families; people feel welcome. It is only celebrated in a small number of places. Why does the pope want to deny people this? I come back to what I said earlier: it is ideology. It is either Vatican II—including its implementation, with all its aberrations—or nothing! The relatively small number of believers (a number growing, by the way, as the *Novus Ordo* is collapsing) who feel at home with the traditional Mass must and will be eradicated. That is ideology and evil.

If you really want to evangelize, to be truly merciful, to support Catholic families, then you hold the Tridentine Mass in honor. As of the date of the *motu proprio*, the Old Mass may not be celebrated in parish churches (where then?); you need explicit permission from your bishop, who may only allow it on certain days; for those who will be ordained in the future and want to celebrate the Old Mass, the bishop must seek advice from Rome. How dictatorial, how unpastoral, how unmerciful do you want to be!

Francis, in Article 1 of his *motu proprio*, calls the *Novus Ordo* (the present Mass) “the unique expression of the *Lex Orandi* of the Roman Rite.” He therefore no longer distinguishes between the Ordinary Form (Paul VI) and the Extraordinary Form (Tridentine Mass). It has always been said that *both* are expressions of the *Lex Orandi*, not just the *Novus*

Ordo. Again, the Old Mass was never abolished! I never hear from Bergoglio about the many liturgical abuses that exist here and there in countless parishes. In parishes everything is possible—except the Tridentine Mass. All weapons are thrown into the fray to eradicate the Old Mass.

Why? For God's sake, why? What is this obsession of Francis to want to uproot that small group of traditionalists? The pope should be the guardian of tradition, not the jailer of tradition. While *Amoris Laetitia* excelled in vagueness, *Traditionis Custodes* is a perfectly clear declaration of war.

I suspect that Francis is shooting himself in the foot with this motu proprio. For the Society of St. Pius X, it will prove to be good news. They will never have been able to guess how indebted they'd be to Pope Francis....

(Published in Dutch at the bishop's blog *Fortes in Fide*)

Een kwaadaardige oekaze van paus Franciscus

Mgr. Mutsaerts

bijdrage van Mgr. Rob Mutsaerts, hulpbisschop van 's-Hertogenbosch

Paus Franciscus propageert synodaliteit: iedereen moet mee kunnen praten, iedereen moet gehoord worden.

Daar was weinig sprake van bij zijn onlangs gepubliceerde motu proprio Traditionis Custodes, een oekaze die per direct een einde moet maken aan de traditionele Latijnse Mis. Daarmee zet Franciscus een dikke vette streep door Summorum Pontificum, het motu proprio van paus Benedictus dat ruim baan gaf aan de oude mis. Dat Franciscus hier naar het machtswoord grijpt zonder enig overleg geeft aan dat hij aan gezag inboet. Dat bleek al eerder toen de Duitse Bisschoppenconferentie zich niets gelegen liet aan de adviezen van de paus betreffende het synodaliteitsproces. Hetzelfde deed zich voor in de Verenigde Staten waarin paus Franciscus de Bisschoppenconferentie opriep geen document voor te bereiden over waardig communiceren. Dan maar geen advies, maar een dwangbevel moet de paus gedacht hebben nu het over de traditionele mis gaat.

Het taalgebruik lijkt wel heel erg op een oorlogsverklaring. Elke paus sinds Paulus VI heeft altijd openingen gelaten voor de oude mis. Als er al wijzigingen aangebracht werden, betrof het minieme herzieningen, zie bijvoorbeeld de indulten van 1984 en 1989. Johannes Paulus II meende stellig dat bisschoppen genereus moeten zijn in het toestaan van de Tridentijnse mis. Benedictus heeft de deur zelfs wijd opengezet middels Summorum Pontificum: 'Wat toen heilig was, is het nu nog'.

Franciscus slaat de deur middels Traditionis Custodes keihard dicht. Het voelt als verraad en is een klap in het gezicht van zijn voorgangers. De Kerk heeft overigens nooit liturgieën afgeschaft. Ook Trente niet. Franciscus breekt volledig met deze traditie. Het motu proprio bevat kort en krachtig enkele stellingen en bevelen. Middels een bijgaande langere verklaring wordt e.e.a. nader geëxpliciteerd. Deze verklaring bevat nogal wat feitelijke onjuistheden. Een daarvan is de bewering dat wat Paulus VI deed na Vaticanum II hetzelfde zou zijn als wat Pius V deed na Trente. Dit is volstrekt bezijden de waarheid. Vergeet niet dat vóór die tijd er diverse (overgeschreven) handschriften circuleerden en heren der locale liturgieën ontstaan waren. Het was een warboel.

Trente wilde de liturgie in herstellen, onjuistheden verwijderen en controleren op orthodoxie. Het ging Trente er niet om de liturgie te herschrijven, ook niet om nieuwe toevoegingen, nieuwe eucharistische gebeden, een nieuw lectionarium of nieuwe kalender. Het ging louter om ononderbroken organische continuïteit te waarborgen. Het missaal van 1517 greep terug op het missaal van 1474 enzovoort terug tot de 4e eeuw. Er was continuïteit vanaf de 4e eeuw. Ook in de 15e eeuw is er vier eeuwen continuïteit. Er werden van tijd tot tijd hooguit enkele kleine wijzigingen aangebracht of een toevoeging van een feest, gedachtenis of rubriek.

Vaticanum II vroeg volgens conciliedocument Sacrosanctum Concilium om liturgische hervormingen. Welbeschouwd is dit een conservatief document. Het Latijn werd gehandhaafd, Gregoriaanse gezangen behielden hun legitieme plaats in de liturgie. De ontwikkelingen die volgden op Vaticanum II staan echter ver af van de conciliedocumenten. De beruchte geest van het concilie is nergens terug te vinden in de concilieteksten zelf. Slechts 17% van de gebeden van het oude missaal (Trente) vinden we terug in het nieuwe missaal (Paulus VI). Dan kun je moeilijk nog spreken van continuïteit van een organische ontwikkeling. Benedictus heeft dit onderkend en om die reden ruim baan gegeven aan de Oude mis. Hij heeft zelfs gezegd dat niemand zijn toestemming nodig had (iWat toen heilig was, is het nu nog).

Paus Franciscus doet nu net of zijn motu proprio in de organische ontwikkeling van de kerk staat, hetgeen volstrekt de werkelijkheid weerspreekt. Door de Latijnse mis praktisch onmogelijk te maken, breekt hij finaal met de eeuwenoude liturgische traditie van de R.K.Kerk. Liturgie is geen speeltje van pausen, maar is erfgoed van de Kerk. De Oude mis gaat niet over nostalgie of smaak. De paus dient de bewaker te zijn van de Traditie; de paus is de tuinman, niet de fabrikant. Het kerkelijk recht is niet louter een kwestie van positief recht, er is ook nog zoiets als het natuurrecht en goddelijk recht, en bovendien

bestaat er zoiets als Traditie die niet zomaar terzijde geschoven kan worden.

Wat paus Franciscus doet heeft niets te maken met evangelisatie en nog minder met barmhartigheid. Het heeft meer weg van ideologie. Ga eens naar een parochie waar de Oude mis gecelebreerd wordt. Wat kom je daar tegen: mensen die gewoon katholiek willen zijn. Dat zijn over het algemeen geen mensen die zich bezighouden met theologische disputen, ze zijn ook niet tegen Vaticanum II (wel tegen de implementatie ervan). Ze houden van de Latijnse mis vanwege de heiligheid ervan, de transcendentie, het zielenheil dat centraal staat, de waardigheid van de liturgie. Je komt er grote gezinnen tegen, mensen voelen zich welkom. Het wordt maar op een klein aantal plaatsen gevierd. Waarom wil de paus mensen dit ontzeggen? Ik kom terug op wat ik eerder zei: het is ideologie. Het is Vaticanum II inclusief de implementatie ervan met al haar aberraties, Ûf niks! Het relatief kleine aantal gelovigen (dat overigens groeiende is, terwijl de novus ordo instort) dat zich thuisvoelt bij de traditionele mis moet en zal uitgebannen worden. Dat is ideologie en kwaadaardigheid.

Als je werkelijk wilt evangeliseren, werkelijk barmhartigheid wilt betonen, katholieke gezinnen wilt steunen, dan houd je de Tridentijnse mis in ere. De Oude mis mag met ingang van heden niet meer gevierd worden in parochiekerken (waar dan wel?), je hebt nadrukkelijk toestemming nodig van je bisschop, die het slechts op bepaalde dagen mag toestaan, en voor degenen die in de toekomst gewijd worden en de oude mis willen celebreren moet de bisschop advies vragen aan Rome. Hoe dictatoriaal, hoe onpastoraal, hoe onbarmhartig wil je het hebben!

Franciscus noemt in art. 1 van zijn motu proprio de novus ordo (de huidige mis) ìde unieke uitdrukking van de Lex Orandi van de Romeinse Ritusî. Hij maakt derhalve geen onderscheid meer tussen de Gewone Vorm (Paulus VI) en de Buitengewone Vorm (Tridentijnse mis). Er is altijd gezegd dat beiden uitdrukking zijn van de Lex Orandi, dus niet alleen de Novus

ordo. Nogmaals, de oude mis is nooit afgeschaft! Over de vele liturgische misbruiken die her en der bestaan in talloze parochies hoor ik Bergoglio nooit. In parochies is alles mogelijk, behalve de Tridentijnse mis. Alle wapens worden in de strijd gegooid om de Oude mis uit te bannen. Waarom? In Godsnaam waarom? Wat is toch die obsessie van Franciscus om die kleine groep traditionelen te willen ausradieren. De paus dient de bewaker te zijn van de traditie; niet de gevangenisbewaker van de traditie. Terwijl Amoris Laetitia uitblonk in vaagheden, is Traditionis Custodes een volstrekt heldere oorlogsverklaring.

Ik vermoed dat Franciscus met dit Motu Proprio in eigen voet schiet. Voor de[†] broederschap Pius X zal het goed nieuws blijken te zijn. Zij zullen nooit kunnen hebben vermoeden dat zij dit te danken hebben aan paus FranciscusÖ..

+ Rob Mutsaerts, hulpbisschop

Labels: Limits of Papal Powers, Mutsaerts, Netherlands, The Abolition of Summorum

By Peter Kwasniewski at 7/26/2021 10:35:00 AM